

Design för energieffektiv vardag – utlysning nr 5

Du som forskar eller utvecklar produkter och tjänster som kan bidra till ett hållbart samhälle har nu möjligheten att få stöd för ditt projekt genom Energimyndighetens program Design för energieffektiv vardag.

Innehåll

Design för energieffektiv vardag – utlysning nr 5	1
1 Inledning	1
1.1 Varför design och beteende?.....	1
2 Utlisningens inriktning	1
Sektorsstrategier för energieffektivisering	2
2.1 Kunskap och kompetens	2
2.2 Innovation och teknik för resurseffektivitet	2
3 Vem kan söka finansiering?	3
4 Vad kan man söka finansiering för?	3
5 När kan jag söka?	4
6 Vilka kriterier bedöms projektförslagen utifrån?	5
7 Hur stor andel av projektets kostnader kan vi få stöd för?	6
7.1 Stöd till icke-ekonomisk verksamhet.....	6
7.2 Stöd till företag	6
7.2.1 Stöd till kommersialiseringsfrämjande aktiviteter	7
7.2.2 Stöd till forsknings- och utvecklingsprojekt.....	8
7.2.3 Stöd av mindre betydelse.....	12
7.3 Samfinansiering	12
7.4 Internationella aktiviteter	13
8 Så här ansöker du – börja i god tid	13
9 Vad ska finnas med i ansökan?	14
10 Vad händer efter att jag lämnat in vår ansökan?	15
11 Om ni beviljas stöd	15
12 Mer om programmet Design för energieffektiv vardag	16
Bilaga	19

1 Inledning

Vårt sätt att leva och de val vi gör i vardagen har en betydande påverkan på samhällets energi- och resursanvändning. Ska Sverige uppnå sina energi- och klimatpolitiska mål behöver förändringar ske på såväl individ- som samhällsnivå.

Energimyndigheten välkomnar ansökningar till forsknings- och innovationsprogrammet Design för energieffektiv vardag. Programmet kombinerar design och beteendevetenskap för att ta fram kunskap, produkter, affärsmodeller och tjänster som ska påskynda omställningen till ett energi- och resurseffektivt samhälle. Utlysning omfattar cirka 20 miljoner kronor och stänger den 10 september 2020.

1.1 Varför design och beteende?

Design är en process som utgår från människans behov, vanor och beteenden, där användarperspektivet är i fokus under hela utvecklingen. Energiforskning och utveckling som är användar- och beteendecentrerad kan möjliggöra produkter, affärsmodeller och tjänster som överensstämmer med människors faktiska behov, vanor och beteenden.

2 Utlysningens inriktning

Utlysningen välkomnar projekt inom programmets två forsknings- och utvecklingsområden: **Kunskap och kompetens** och **Innovation och teknik för resurseffektivitet**. Vi välkomnar särskilt projektansökningar som berör:

- Hur designprocessen- och produktutveckling kan användas för att skapa mer resurseffektiva produkter och tjänster med hänsyn till hela livscykeln.
- Hur verksamheter kan ställa om sina affärsmodeller till att bli mer resurseffektiva och cirkulära.
- Hur goda vanor, affärsmodeller och beteenden kan utvecklas, bibehållas och stärkas samtidigt som energisystemet och samhället ställs om.

Samverkan mellan akademi och näringsliv, och internationella kopplingar ses som meriterande.

Sektorsstrategier för energieffektivisering

[Sektorsstrategier för energieffektivisering](#) är ett uppdrag som ska leda till resurseffektiv energianvändning för att säkerställa att Sverige når energieffektiviseringsmålet till år 2030 på ett kostnadseffektivt sätt. I sektorerna lyfts strategiska områden och flera avgörande frågor som har gemensamma beröringspunkter med Design för energieffektiv vardags femte utlysning. Speciellt gäller detta sektorn [Framtidens handel och konsumtion](#). Energimyndigheten välkomnar särskilt projekt som adresserar de beröringspunkterna.

2.1 Kunskap och kompetens

Inriktningen Kunskap och kompetens ska bidra till att uppnå följande utfallsmål år 2030:

- Aktörer har kunskap och kompetens om hur designtänkande och beteendevetenskap ska användas för att underlätta för människor att göra hållbara val och **vardagslivets energianvändning utmärks av hög och ökande effektivitet samt flexibilitet** i utnyttjandet av energi.
- Kunskap om hur **designtänkande kan användas för att uppnå den tekniska potentialen för ett hållbart energisystem finns** och leder till policyförändringar och hållbara lösningar som sätter människors behov och preferenser i fokus.
- Svenska forskare har **främjat teknik- och samhällsutveckling genom internationellt erkänd tvärvetenskaplig forskning** där energi, design och beteendevetenskap har mötts.

2.2 Innovation och teknik för resurseffektivitet

Inriktningen Innovation och teknik för resurseffektivitet ska bidra till att uppnå följande utfallsmål år 2030:

- Det är **enkelt och tilltalande** för olika grupper av individer att utforma, styra, kontrollera och automatisera sin energiförsörjning, -lagring och -användning.

- Det finns tekniklösningar, produkter, tjänster och affärsmodeller utformade med utgångspunkt i **designtänkande och kunskap om människors beteenden som underlättar användande och stödjer människor att göra hållbara och energieffektiva** val med bibehållen eller höjd livskvalité.
- Det svenska näringslivet är **framstående inom tekniklösningar, produkter, tjänster och affärsmodeller baserade på designtänkande och människors beteenden** som stärker individens roll samt inflytande i ett energieffektivt och hållbart samhälle.
- Det finns **etablerade tvärvetenskapliga arenor och forskningsmiljöer som främjar samarbeten mellan akademiska och icke-akademiska aktörer** verksamma inom energi-, design-, digitaliserings- och beteendeyråden, vilket ger ökade kommersialiseringsmöjligheter för den forskning som bedrivs.

3 Vem kan söka finansiering?

Utlysningen riktar sig till alla aktörer som kan bidra till energisystemets omställning inom programmets två forsknings- och utvecklingsområden: Kunskap och kompetens och Innovation och teknik för resurseffektivitet. Det kan till exempel vara:

- företag och designbyråer
- offentlig sektor
- universitet och högskolors designkunskap, samhällsvetenskapliga, humanistiska, tekniska och naturvetenskapliga discipliner
- institut med anknytning till området
- övriga aktörer med anknytning till området

Projekt där olika typer av nationella och internationella aktörer (företag, akademi och forskningsinstitut) samverkar ses som positivt. Jämställdhet och mångfald ska beaktas vid sammansättning av projektgrupp, projektets innehåll, projektets genomförande, och i dess mål och effekter.

Det är ett krav att projektgruppen har kompetens inom alla tre områden energi, design och beteende.

4 Vad kan man söka finansiering för?

Finansiering kan sökas för projekt inom programmets två forsknings- och utvecklingsområden Kunskap och kompetens och Innovation och teknik för resurseffektivitet, det kan exempelvis handla om:

- Projekt som utvecklar nya energismarta tjänster, affärsmodeller och produkter.
- Projekt som bygger upp kunskap inom områdena energi, design och beteende för att öka individers och grupperns möjlighet att själva påverka och bidra till ett energieffektivt och hållbart samhälle.
- Demonstrationsprojekt som testar och demonstrerar en energieffektiv lösning.
- Kommersialiseringsfrämjande aktiviteter, det vill säga aktiviteter som ska leda till att en produkt eller tjänst börjar säljas på marknaden.

Som tidigare nämnts välkomnar vi särskilt projektansökningar som berör:

- Hur designprocessen- och produktutveckling kan användas för att skapa mer resurseffektiva produkter och tjänster med hänsyn till hela livscykeln.
- Hur verksamheter kan ställa om sina affärsmodeller till att bli mer resurseffektiva och cirkulära.
- Hur goda vanor, affärsmodeller och beteenden kan utvecklas, bibehållas och stärkas samtidigt som samhället förändras och energisystemet ställs om och stärkas samtidigt som samhället förändras.

5 När kan jag söka?

Utlysningen är öppen för ansökningar mellan den 4 juni och den 10 september 2020, kl. 23.59.

Projekt som beviljas stöd kan tidigast starta den 1 november 2020 och som längst pågå till och med den 31 december 2024.

6 Vilka kriterier bedöms projektförslagen utifrån?

De ansökningar som har kommit in bedöms efter hur väl de stämmer överens med utlysningens syfte och bedömningskriterier. Projektansökningar inom respektive inriktning, Kunskap och kompetens och Innovation och teknik för resurseffektivitet, bedöms mot andra ansökningar inom samma inriktning.

Du som söker bör vara noggrann med att beskriva problemformulering, mål och genomförande då granskningen baseras på den information som finns i ansökan. Utöver bidraget till programmets beskrivna mål kommer projekten även att granskas enligt följande kriterier:

Samtliga projekt

- Energi-, design- och beteenderelevans
- Genomförbarhet och projektgrupps kompetens inom projektområdet och de tre delarna energi, design och beteende
- Potential till nyttiggörande och kunskapsspridning
- Kommunikationsplan och definition av målgrupper
- Potential till samarbete och samverkan med relevanta aktörer och nätverk
- Innovationshöjd, nyhetsvärde och originalitet

Specifikt för: Kunskap och kompetens

- Vetenskaplig excellens
- Val av vetenskaplig metodik
- Kunskapsbyggnad
- Planerade vetenskapliga publiceringar
- Relation till internationell forskning inom projektområdet
- Antal deltagande på nationella och internationella vetenskapliga konferenser

Specifikt för: Teknik och innovation för resurseffektivitet

- Kommersialiserings- och exportpotential
- Definition av målmarknad och kommersialiseringsplan

7 Hur stor andel av projektets kostnader kan vi få stöd för?

Ett enskilt projekt kan få stöd med upp till fem miljoner kronor.. I utlysningen finns totalt cirka 20 miljoner kronor att dela ut.

Hur mycket stöd varje projektdeltagare kan få beror bland annat på:

- hur stora stödberättigande kostnader som deltagaren har
- om deltagaren är en icke-ekonomisk aktör eller ett företag
- vilken forskningskategori som aktiviteterna i projektet anses motsvara

Som företag betraktas varje enhet, oberoende av juridisk form, som bedriver ekonomisk verksamhet. Med ekonomisk verksamhet avses att tillhandahålla produkter eller tjänster på en marknad. Som företag anses således sådana enheter som utövar ett hantverk eller annan verksamhet enskilt eller inom familjen, personsammanslutningar eller föreningar som bedriver en regelbunden ekonomisk verksamhet.

Energimyndighetens stöd ska avse faktiska och reviderbara kostnader.

7.1 Stöd till icke-ekonomisk verksamhet

Aktörer som inte bedriver ekonomisk verksamhet (som till exempel universitet, högskolor, kommuner och forskningsinstitut, i den utsträckning arbetet bedrivs inom den icke-ekonomiska verksamheten) kan få stöd med upp till 100 procent av aktörens stödberättigande kostnader i projektet.

- Universitet och högskolor får göra påslag för indirekta kostnader enligt den fullkostnadsprincip som de tillämpar
- Stödmottagare som inte bedriver ekonomisk verksamhet kan få stöd för indirekta kostnader med upp till 30 procent av sina stödberättigande direkta kostnader för personal (lön och lönebikostnader). Detta gäller också om en stödmottagare bedriver både ekonomisk och icke-ekonomisk verksamhet, förutsatt att projektet genomförs i den icke-ekonomiska verksamheten.

7.2 Stöd till företag

Hur stor andel av ett företags stödberättigande kostnader (den så kallade stödnivån) som kan täckas av stödet från Energimyndigheten bestäms av EU:s statsstödsregler. Stödnivån bestäms bl.a. dels utifrån vilken forskningskategori

som de olika aktiviteterna i projektet anses motsvara och dels utifrån storleken på företaget som ska ta emot stödet.

Som företag betraktas varje enhet, oberoende av juridisk form, som bedriver ekonomisk verksamhet. Med ekonomisk verksamhet avses att tillhandahålla produkter eller tjänster på en marknad. Som företag anses således sådana enheter som utövar ett hantverk eller annan verksamhet enskilt eller inom familjen, personsammanslutningar eller föreningar som bedriver en regelbunden ekonomisk verksamhet.

Stödmottagare som är företag (stödmottagare som alltså bedriver ekonomisk verksamhet) kan inte få stöd för indirekta kostnader. Detta gäller också om en stödmottagare bedriver både ekonomisk och icke-ekonomisk verksamhet, om projektet genomförs i den ekonomiska verksamheten.

7.2.1 Stöd till kommersialiseringsfrämjande aktiviteter

Stöd till kommersialiseringsfrämjande aktiviteter kan i den här utlysningen enbart ges till små och medelstora företag. Stöd, i form av bidrag, lämnas av Energimyndigheten för denna typ av insatser med upp till 100 procent av godkänd stödgrundande kostnad.

- Om sökanden är ett litet nystartat företag kan finansiering för kommersialiseringsfrämjande aktiviteter lämnas i form av ett stöd till nystartade företag i enlighet med 10 § förordningen (2008:761) om statligt stöd till forskning och utveckling samt innovation inom energiområdet och artikel 22 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014¹. Enligt artikel 22 kan stöd till nystartade företag lämnas med maximalt 0,4 miljoner euro.

Som stödberättigande företag anses, enligt artikel 22, icke börsnoterade småföretag (se tabell 2 nedan) i upp till fem år efter deras registrering vilka uppfyller följande villkor:

- a) De har inte tagit över ett annat företags verksamhet.
- b) De har ännu inte delat ut vinst.

¹ Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget.

- c) De har inte bildats genom en företagskoncentration.²

För stödberättigade företag som inte ska registreras kan femårsperioden för stödberättigande anses börja löpa från den tidpunkt då företaget antingen inleder sin ekonomiska verksamhet eller är skyldigt att betala skatt för sin ekonomiska verksamhet.

- Om sökanden är ett medelstort företag eller inte uppfyller kriterierna ovan för att betraktas som ett litet nystartat företag kan stöd lämnas för kommersialiseringsfrämjande aktiviteter som ett stöd av mindre betydelse i enlighet med kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska Unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse (EUT L 352, 18.12.2013, s. 1). Under avsnitt 7.2.3 finns mer information om stöd av mindre betydelse.

7.2.2 Stöd till forsknings- och utvecklingsprojekt

Ni kan få stöd för följande kostnader, enligt Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014, artikel 25.3:

- a) Personalkostnader: forskare, tekniker och annan stödpersonal i den omfattning som de arbetar med projektet.
- b) Kostnader för instrument och utrustning i den utsträckning och under den tid som de används för projektet. Om instrumenten och utrustningen inte används under projektets hela livscykel anses endast de avskrivningskostnader som motsvarar forskningsprojektets livscykel, beräknade på grundval av allmänt accepterade redovisningsprinciper, vara stödberättigande.
- c) Kostnader för byggnader och mark i den utsträckning och under den tid som de används för projektet. När det gäller byggnader anses endast de avskrivningskostnader som motsvarar forskningsprojektets livscykel, beräknade på grundval av allmänt accepterade redovisningsprinciper, vara stödberättigande. För mark är kostnader för överlåtelse på affärsmässiga villkor eller faktiska kapitalkostnader stödberättigande.
- d) Kostnader för kontraktsforskning, kunskap och patent som köps eller hyrs in från externa källor på marknadsmässiga villkor, samt kostnader för

² Genom undantag från c) ska företag som har bildats genom en koncentration mellan företag som är stödberättigade enligt denna artikel också betraktas som stödberättigade företag i upp till fem år från dagen för registreringen av det äldsta av de företag som deltar i koncentrationen.

konsulttjänster och motsvarande tjänster som används uteslutande för forskningsverksamheten.

- e) Andra allmänna omkostnader och andra driftskostnader, inklusive kostnader för materiel, förrådsartiklar och liknande produkter, som uppkommit som direkt följd av ett projekt.

7.2.2.1 Aktiviteterna i projektet delas in i forskningskategorier

Den maximala stödnivån som ett företag kan få beror på vilken forskningskategori som aktiviteterna i projektet anses motsvara. Aktiviteterna i projektet kan även anses motsvara flera olika forskningskategorier. De maximalt tillåtna stödnivåerna som ett företag kan få framgår av artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014³. I Tabell 1 nedan beskrivs de olika forskningskategorierna. Av Tabell 3 framgår sedan de maximala stödnivåerna.

Om företaget som Energimyndigheten beviljar stöd till har fått eller får finansiering till projektet i form av annat offentligt stöd (såsom annat statligt, regionalt eller kommunalt stöd), måste man ta hänsyn till detta stöd vid uträkning av hur stort stöd som företaget kan få. Enligt EU-reglerna får det *sammanlagda* offentliga stödet som företaget får för projektet inte överskrida de maximala stödnivåerna som anges i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.⁴

Tabell 1. Klassning av forskningsaktiviteter i forskning och utvecklingsprojekt ⁵

Genomförbarhetsstudie	utvärdering och analys av potentialen för ett projekt som syftar till att stödja beslutsprocessen genom att objektivt och rationellt avslöja projektets starka och svaga sidor, möjligheter och risker samt att identifiera de resurser som krävs för att genomföra det, och slutligen utsikterna för att projektet blir en framgång.
Grundforskning	experimentellt eller teoretiskt arbete som i första hand syftar till att förvärva ny kunskap om de grundläggande orsakerna till fenomen och iakttagbara fakta, och som inte syftar till någon direkt kommersiell tillämpning eller användning.
Industriell forskning	planerad forskning eller kritisk analys, som syftar till att förvärva ny kunskap och nya färdigheter för att utveckla nya produkter, processer eller tjänster, eller för att markant förbättra befintliga produkter, processer eller tjänster. Detta inbegriper skapandet av komponenter som utgör delar av komplexa system, och kan inbegripa byggande av prototyper i laboratoriemiljö eller i en miljö med simulerade gränssnitt till befintliga system och till pilotverksamhet, om detta är nödvändigt för den industriella forskningen, särskilt för allmän teknikvalidering.

³ Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget.

⁴ Se artikel 8 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

⁵ Definitionerna framgår av artikel 2, punkterna 84–87 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. Länk finns på utlysningens webbsida.

Experimentell utveckling

att förvärva, kombinera, forma och använda befintliga vetenskapliga, tekniska, näringslivsmässiga och andra relevanta kunskaper och färdigheter med syftet att utarbeta nya eller förbättrade produkter, processer eller tjänster. Detta kan också inbegripa t.ex. verksamheter som syftar till konceptuell definition, planering och dokumentation av nya produkter, processer eller tjänster.

Experimentell utveckling kan inbegripa utformning av prototyper, demonstration, pilotarbete, testning och validering av nya eller förbättrade produkter, processer eller tjänster i miljöer som motsvarar realistiska driftsförhållanden, där det primära syftet är att göra ytterligare tekniska förbättringar på de produkter, processer eller tjänster som ännu inte är fasta. Detta kan omfatta utveckling av en kommersiellt användbar prototyp eller ett pilotarbete som med nödvändighet är den slutliga kommersiella produkten och som är alltför dyr att producera för att endast användas för demonstration och utvärdering.

Experimentell utveckling inbegriper inte rutinmässiga eller återkommande ändringar av befintliga varor, tillverkningsmetoder, tillverkningsprocesser, tjänster eller andra pågående verksamheter även om dessa ändringar kan innebära förbättringar.

7.2.2.2 Stödets storlek beror på företagets storlek

Den maximala stödnivån som ett företag kan få beror också på företagets storlek. Om sökanden är ett litet eller medelstort företag får stödnivån höjas med 20 respektive 10 procentenheter, vilket framgår av artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Vid bedömning av ett företags storlek måste man ta hänsyn till antalet anställda, årsomsättning och balansomslutning. Storleken på företag definieras enligt Tabell 2. För att exempelvis klassas som ett medelstort företag krävs det dels att man har färre än 250 personer anställda, dels att *antingen* företagets årsomsättning *eller* balansomslutning understiger beloppen som framgår av tabellen nedan (alltså 50 miljoner euro respektive 43 miljoner euro). Av betydelse för bedömningen av ett företags storlek är även företagets relation till andra företag, främst ägare, och graden av kontroll som andra företag utövar över företaget. Detta finns beskrivet i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014, bilaga 1, artikel 2. Se även kommissionens användarhandledning om definitionen av SMF-företag.

Tabell 2. Definition av företagens storlek⁶

Storlek	Antal anställda*	Årsomsättning eller balansomslutning**
Småföretag	< 50	≤ 10 milj. €
Medelstora företag	< 250	≤ 50 milj. € resp. ≤ 43 milj. €
Stora företag	≥ 250	> 50 milj. € resp. > 43 milj. €

*) Med anställda avses inte bara löntagare utan även ägare som arbetar i företaget utan att vara anställda och konsulter som befinner sig i en beroendeställning till företaget.

***) Uppgifter från det senast godkända räkenskapsåret beaktas. För att ett tröskelvärde ska anses passerat ska företaget ha haft högre eller lägre värden under två år i rad.

I tabellen nedan framgår den maximala stödnivån som kan lämnas till aktörer för forsknings- och utvecklingsprojekt.

Tabell 3. Översikt maximala stödnivåer

Typ av forskning och utveckling	Små företag	Medelstora företag	Stora företag	Icke-ekonomiska aktörer*
Genomförbarhetsstudie	70 %	60 %	50 %	100 %
Grundforskning	100 %	100 %	100 %	100 %
Industriell forskning	70 %	60 %	50 %	100 %
Experimentell utveckling	45 %	35 %	25 %	100 %

*) Till exempel universitet och forskningsinstitut.

7.2.2.3 Tillägg till stödnivåerna

Ett tillägg på högst 15 procentenheter får under vissa förhållanden lämnas när projektet utgör ett faktiskt samarbete⁷ mellan företag eller mellan företag och organisationer för forskning och kunskapsspridning. För att ett sådant tillägg ska få lämnas måste vissa särskilda villkor vara uppfyllda.

- Vid *samarbeten mellan företag* måste minst ett av företagen vara ett litet eller medelstort företag om inte projektet genomförs i minst två

⁶ Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014, bilaga 1, artikel 2. Länk finns på utlysningens webbsida.

⁷ Enligt artikel 2.90 kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 avses följande med faktiskt samarbete: samarbete mellan minst två oberoende parter för utbyte av kunskap eller teknik eller för att uppnå ett gemensamt mål baserat på arbetsdelning, varvid parterna gemensamt definierar räckvidden för samarbetsprojektet, bidrar till dess genomförande och delar dess risker och resultat. En eller flera parter kan stå för hela kostnaden för projektet och därmed befria andra parter från de ekonomiska riskerna med projektet. Kontraktsforskning och tillhandahållande av forskningstjänster betraktas inte som samarbetsformer.

medlemsländer inom EU⁸. Inget av företagen får stå för mer än 70 procent av de stödberättigade kostnaderna.

- Vid *samarbeten mellan ett företag och en eller flera organisationer för forskning och kunskapsspridning* måste forskningsorganisationen ha rätt att offentliggöra sina egna forskningsresultat. Forskningsorganisationen måste stå för minst 10 procent av de stödberättigande kostnaderna.

Om projektet inte utgör ett sådant samarbete kan ett tillägg på högst 15 procentenheter ändå lämnas om resultaten av forskningsprojektet, som avser industriell forskning eller experimentell utveckling, får *omfattande spridning* genom konferenser, offentliggörande, öppna databaser eller gratis eller öppen programvara.

Tillägget för små- och medelstora företag kan kombineras med tillägget för faktiskt samarbete eller med tillägget för omfattande spridning. Stödnivån får dock aldrig överstiga 80 procent av de stödberättigade kostnaderna.

7.2.3 Stöd av mindre betydelse

Finansiering kan också lämnas till företag genom ett så kallat stöd av mindre betydelse. När stöd lämnas i form av stöd av mindre betydelse, gäller de villkor som anges i kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska Unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse (EUT L 352, 18.12.2013, s. 1).

Stöd av mindre betydelse får som huvudregel sammanlagt beviljas upp till motsvarande 200 000 euro, per företag, under en treårsperiod. Till ett företag som utför godstransporter på väg för annans räkning får stöd av mindre betydelse beviljas upp till motsvarande 100 000 euro under en treårsperiod. I samband med ansökan ska företaget därför lämna ett intyg till Energimyndigheten om allt annat sådant stöd som företaget har erhållit under de senaste tre åren.

7.3 Samfinansiering

De delar av projektets stödberättigande kostnader som inte täcks av stödet från Energimyndigheten kallas för samfinansiering. Det kan till exempel vara

- arbetstid

⁸ Eller i en medlemsstat och i ett land som är avtalsslutande part i EES- avtalet.

- kontanta medel
- experimentkostnader

Samfinansiering i annan form än kontanta medel ska utgöras av faktiska och reviderbara kostnader som uppstår under projektiden. Om en annan aktör än stödmottagaren själv samfinansierar stödmottagarens kostnader får denna samfinansiering endast bestå av kontanta medel.

Observera att Energimyndigheten kan komma att ställa högre krav på samfinansiering av stödmottagande företags kostnader än vad kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 kräver. Energimyndigheten kan även kräva samfinansiering av icke-ekonomiska aktörer som myndigheten beviljar stöd till mot regleringsbrevet för Statens energimyndighet (såsom exempelvis universitet, högskolor, kommuner och forskningsinstitut).

Om en stödmottagare har tagit emot annat statligt stöd, såsom annat statligt, regionalt eller kommunalt stöd, får detta inte räknas med i samfinansieringen av ett företags kostnader.

7.4 Internationella aktiviteter

Energimyndigheten är restriktiv med att ge forskningsmedel till aktörer som inte har någon verksamhet i Sverige. Detta kan ske i undantagsfall om samtliga av nedanstående kriterier är uppfyllda:

- 1 Det kan styrkas att de aktörer som inte har någon verksamhet i Sverige har en unik kompetens som inte finns hos aktörer i Sverige.
- 2 Projektet är väsentligt för att uppnå programmets mål.
- 3 Det kan ske en tydlig kunskapsöverföring till aktörer i Sverige.

Energimyndigheten kan neka finansiering till aktörer som inte har någon verksamhet i Sverige även om samtliga av ovanstående kriterier anses vara uppfyllda.

8 Så här ansöker du – börja i god tid

Ansökan görs via E-kanalen. Tänk på att skaffa användarbehörighet till E-kanalen i god tid eftersom det kan ta några dagar.

Följ dessa steg så går handläggningen av din ansökan snabbare:

- Använd E-kanalen⁹ för att skriva din ansökan
- Börja med att ansöka om din personliga behörighet till E-kanalen. Ansök om behörighet i god tid, eftersom det kan ta ett par dagar att få behörigheten.
- Skriv på svenska eller engelska
- Skriv alltid en sammanfattning på svenska
- Skriv så att någon som inte är insatt i ämnet kan förstå vad projektet handlar om.

Ett tips är att ladda ner Word-filen ”Mall för att förbereda ansökan” där du kan förbereda din ansökan. När du är klar kan du sedan klippa över varje del till E-kanalen.

Steg för steg-anvisningar för hur du skickar in ansökan finns i dokumentet ”Användarmanual för e-kanalen” som du hittar på E-kanalens startsida.

Lämna in ansökan **senast den 10 september 2020 kl. 23:59**. Vi lämnar support fram till kl. 16:30 samma dag.

9 Vad ska finnas med i ansökan?

Ansökan ska vara skriven så att även den som inte är insatt i ämnet har möjlighet att förstå vad projektet handlar om.

De här delarna ska ingå i ansökan:

- Projektets syfte och mål samt dess energi-, design- och beteenderelevans. Mål och syfte ska vara formulerade så att de kan uppfyllas under projektets löptid.
- Hur projektet ska genomföras och hur man ska använda sig av designprocessen, exempelvis vilka metoder man kommer att använda. Inkludera även en kort beskrivning av hur projektet integrerar jämställdhets- och mångfaldsaspekter.
- Bakgrundsbeskrivning med översikt och analys över befintliga forskningsresultat på området, nuvarande marknads- eller kunskapsläge och relevanta referenser.
- Kommunikationsplan för genomförande och resultatpridning. Beskrivning av projektets referensgrupp och hur den ska användas.

⁹ Länk till E-kanalen finns på utlysningens webbsida.

- Plan för kommersialiseringsfrämjande aktiviteter om projektet är kommersialiseringsinriktat. Stöd till kommersialiseringsfrämjande aktiviteter kan i denna utlysning enbart ges till små och medelstora företag.
- Sammanfattad budget.

Under beredningen av ansökan kan Energimyndigheten komma att begära in kompletteringar av ansökan om det bedöms nödvändigt. Mer information om vad som ska stå i fälten finns beskrivet i Anvisningar för ansökan¹⁰.

10 Vad händer efter att jag lämnat in vår ansökan?

Du får ett besked om att vi tagit emot din ansökan och vilken handläggare som har hand om ditt ärende.

Din ansökan bedöms av ett programråd som består av experter och vid behov även av adjungerade experter. Det är den version av ansökan som du lämnat in före utlysningens stängningsdatum som bedöms. Vi godkänner inte kompletteringar efter sista ansökningsdatum, bortsett från sådana som vi uttryckligen ber om. Experterna agerar rådgivande till Energimyndigheten.

Energimyndigheten kan komma att begära att du lämnar in en komplettering av ansökan om vi finner skäl för det.

Energimyndigheten gör en kreditupplysning på sökande företag.

Energimyndigheten fattar därefter beslut om bifall eller avslag för din ansökan och beaktar då expertgruppens bedömningar. Beslutet fattas tidigast den **15 oktober 2020**. Du får kort därefter ett besked av oss om vilket beslut som fattats och med vilka skäl beslutet har fattats.

11 Om ni beviljas stöd

För att stödet ska kunna betalas ut måste behörig representant för stödmottagaren (till exempel firmatecknare) bekräfta att den har tagit del av Energimyndighetens beslut och att den accepterar villkoren för stödet.

¹⁰ Länk till Anvisningar för ansökan finns på utlysningens webbsida.

Utbetalning av stödet sker efter en utbetalningsplan som finns beskriven i beslutet som du får skickat till dig. För mer information om utbetalning, se den villkorsbilaga som skickas med tillsammans med beslutet om ert stöd.

12 Mer om programmet Design för energieffektiv vardag

Forsknings- och innovationsprogrammet Design för energieffektiv vardag omfattar totalt 120 miljoner kronor för tidsperioden 2018-02-01 – 2024-12-31. Programmet finansierar tvärvetenskaplig forskning som kombinerar energiforskning med design och beteendevetenskap.

Programmet syftar till att bidra till energisystemets omställning genom att, med hjälp av designkunskap och kunskap om människors vanor och beteenden, ge individer och grupper större möjligheter att bidra till men även påverka och stärka sin roll i ett energieffektivt och hållbart samhälle.

Det moderna livet är ett rörligt liv, med bostaden, arbetsplatsen, skolan, föreningslokalen, idrottsplatsen, naturen och köpcentrum som viktiga hållplatser som är anslutna med olika transportmedel. I sin tur påverkar det människors energianvändning i byggnader, transport-, mat- och köpvanor och andra aspekter av det dagliga livet. Människors olika val och livsstilar inklusive intensitet i rörligheten har därför en stor påverkan på samhällets energianvändning och utsläpp av växthusgaser.

Det finns däremot ett gap mellan den rent tekniskt beräknade potentialen för att uppnå ett hållbart energisystem och det faktiska utfallet när tekniken implementerats. Det kan bero på att människors beteende och preferenser inte alltid är i samklang med teknikens funktioner, befintliga styrmedel och incitament och marknadens utbud.

Det behövs därför ny kunskap, policyinsatser, nudging-insatser, tekniklösningar, produkter, tjänster och affärsmodeller baserade på designtänkande som utgår från och är anpassade efter människors behov, vanor och ageranden. De kan göra att åtgärder blir ändamålsenliga och får tilltänkt effekt.

Design för energieffektiv vardag adresserar människors energirelaterade aktiviteter med hjälp av designkunskap och kunskap om människors beteenden och vanor så att de insatser som tas fram i praktiken fungerar som det är tänkt.

Programmet har två forsknings-, utvecklings- och innovationsområden: Kunskap och kompetens och Teknik och innovation för resurseffektivitet. Områdena ska bidra till att uppnå följande utfallsmål år 2030:

Kunskap och kompetens

- Aktörer har kunskap och kompetens om hur designtänkande ska användas för att stärka individers roll och underlätta för människor att göra hållbara val i sin vardag avseende deras energianvändning och miljöpåverkan.
- Människor har kunskap om och möjlighet att förändra sin energi- och miljöpåverkan och vardagslivets energianvändning utmärks av hög och ökande effektivitet samt flexibilitet.

Innovation och teknik för resurseffektivitet

- Det är enkelt och tilltalande för olika grupper av individer att utforma, styra, kontrollera och automatisera sin energiförsörjning, -lagring och -användning.
- Det finns tekniklösningar, produkter, tjänster och affärsmodeller utformade med utgångspunkt i designtänkande och kunskap om människors beteenden som stödjer människor att göra hållbara och energieffektiva val med bibehållen eller höjd livskvalité.

Det svenska näringslivet är framstående inom tekniklösningar, produkter, tjänster och affärsmodeller baserade på designtänkande och människors beteenden som stärker individens roll samt inflytande i ett energieffektivt och hållbart samhälle.

Kontaktpersoner

Handläggare på Energimyndigheten

Mehmet Bulut
E-post:
mehmet.bulut@energimyndigheten.se
Tel:
016-544 23 46

Christoffer Tjärnberg

Programkansli SVID, Stiftelsen Svensk Industridesign

Fredrik Forsman
E-post:
fredrik.forsman@svid.se
Tel:
08-406 84 46

Sofia Beckman

E-post:

christoffer.tjarnberg@energimyndigheten.se

Tel:

016-544 22 95

E-post:

sofia.beckman@svid.se

Tel:

08-406 84 47

Bilaga

Villkor för beviljade projekt

De villkor som gäller för beviljade projekt kommer att framgå av Energimyndighetens beslut om beviljat stöd. Nedan ges en beskrivning av villkoren.

Allmänt

Energimyndighetens beslut om stöd baserar sig på en överenskommen projekt- och kostnadsplan. Den del av kostnaderna som inte täcks av stödet från Energimyndigheten ska bestridas med egna medel eller med medel från annan finansier. Stödmottagaren svarar för finansiering av kostnadsökningar som uppstår under projekttiden. Energimyndighetens beslut om stöd, som inte avser innevarande budgetårs stödmedel, gäller endast under förutsättning att Energimyndigheten får/disponerar erforderliga medel.

Förskjutningar av kostnader mellan kostnadsslagen accepteras upp till 10 procent inom varje kostnadsslag, under förutsättning att totalramen inte förändras. Större förändringar kräver Energimyndighetens godkännande.

1 § Stödberättigande kostnader

Allmänna krav

Med stödberättigande kostnader menas de kostnader som stödmottagaren har för att genomföra sin del av projektet. Vilka kostnader som är stödberättigande i ett projekt och hur stor andel av dessa kostnader som stödmottagaren kan få stöd för beror på vilken stödgrund Energimyndigheten har fattat sitt beslut om stöd mot. Stödgrunden framgår av Energimyndighetens beslut om stöd.

För att vara stödberättigande ska kostnaden:

- vara skälig och ska ha uppkommit för genomförandet av projektet,
- vara faktisk och reviderbar, vilket innebär att den ska kunna återfinnas i stödmottagarens bokföring. En stödmottagare kan till exempel inte få stöd för arbete som utförs utan lön. Kostnaden får inte heller vara uppskattad,
- bäras av stödmottagaren, vilket innebär att en stödmottagare bara får ta upp sina egna bokförda kostnader,
- vara fastställd i enlighet med god redovisningssed, och

- ha uppkommit i projektet och under den projekttid som framgår av beslutet om stöd. Kostnader som uppkommit före eller efter den i beslutet angivna projekttiden är inte stödberättigande.

I redovisningen ska projektkostnaderna vara redovisade på ett sådant sätt att de är särskiljbara från organisationens övriga transaktioner.

Lönekostnader

Direkta kostnader

Direkta kostnader för personal (lön och lönebikostnad) ska redovisas som lönekostnader i den omfattning som dessa personer arbetar i projektet. Med lönebikostnader avses sociala avgifter enligt lag, obligatoriska pensionsavsättningar, obligatoriska försäkringar och avgifter samt semesterersättning. Eftersom lönekostnaden ska vara reviderbar krävs att stödmottagaren redovisar arbetad tid i projektet. Observera att lönekostnaden ska vara verklig. Den får alltså inte vara uppskattad eller en schablon.

För universitet eller högskolor gäller den fullkostnadsprincip som de tillämpar.

För övriga stödmottagare, som inte är universitet eller högskolor, differentieras lönekostnader med avseende på personalkategori. Följande takbelopp gäller för lönekostnader för dessa stödmottagare om inte annat framgår av Energimyndighetens beslut om stöd:

Kategori 1 – Chefstjänstemän och seniora forskare: högst 825 kronor per timme

Kategori 2 – Teknisk personal: högst 550 kronor per timme

Kategori 3 – Rutinmässiga arbetsuppgifter: högst 300 kronor per timme.

Om lönekostnaden är lägre än takbeloppet för tillämplig kategori, ska det lägre beloppet (dvs. den verkliga lönekostnaden) gälla.

Indirekta kostnader

Indirekta kostnader (overhead-kostnader) är allmänna omkostnader som inte uppkommer som en omedelbar följd av projektet under projekttiden. Detta gäller löner och arvoden till personal som inte arbetar specifikt med projektet, till exempel personal som arbetar med ekonomi eller administration som inte är projektspecifik, men även ersättning till ledningsfunktioner såsom VD och styrelseledamöter.

Universitet och högskolor kan få stöd för indirekta kostnader enligt den fullkostnadsprincip som de tillämpar.

Stödmottagare som inte bedriver ekonomisk verksamhet (t.ex. kommuner och institut som inte bedriver ekonomisk verksamhet) kan få stöd för indirekta kostnader med högst 30 procent på sina stödberättigande direkta kostnader för personal (lön och lönebikostnader). Detta gäller också om en stödmottagare bedriver både ekonomisk och icke-ekonomisk verksamhet, förutsatt att projektet genomförs i den icke-ekonomiska verksamheten.

Stödmottagare som är företag (stödmottagare som bedriver ekonomisk verksamhet) kan inte få stöd för indirekta kostnader. Detta gäller också om en stödmottagare bedriver både ekonomisk och icke-ekonomisk verksamhet, om projektet genomförs i den ekonomiska verksamheten.

§ 2 Utbetalning av stöd

Utbetalning av stöd sker, om annat inte anges i beslutet, mitt i projektperioden för respektive budgetår utan föregående rekvisition. Stödet täcker mervärdesskatt endast då denna uppkommer som nettokostnad hos Stödmottagaren (gäller endast universitet och högskolor). Verifikationer för de redovisade kostnadsposterna ska vid anfordran insändas till Energimyndigheten. Medel som inte har förbrukats ska återbetalas. Förskott kan lämnas med högst 30 procent av det totala stödbeloppet (gäller endast universitet och högskolor). 15 procent, eller annan procentsats som framgår av beslutet, av beviljade medel kan innehållas tills slutrapportering enligt § 5 inkommit och godkänts av Energimyndigheten.

§ 3 Arbetsgivarförhållande

Energimyndigheten är inte arbetsgivare eller uppdragsgivare för stödmottagaren eller annan som denne anlitar för projektet. Energimyndigheten gör således inte avdrag för skatter, socialförsäkringsavgifter etc.

§ 4 Underrättelseskyldighet angående finansiering

Stödmottagaren är skyldig att omgående skriftligen underrätta Energimyndigheten om medel för projektet i beslutet söks eller erhålls från annan än Energimyndigheten.

§ 5 Rapportskyldighet

Rapporter och enkäter enligt nedan ska inges enligt Energimyndighetens anvisningar. Om särskilda redovisningar krävs därutöver anges det i beslutet.

Årsrapport

Universitet och högskolor är skyldiga att för varje budgetår på Energimyndighetens begäran inlämna årsrapport, rörande institutionens och/eller forskargruppens samlade verksamhet.

Lägesrapport

Lägesrapport rörande projektets verksamhet ska lämnas på Energimyndighetens begäran. Den ska innehålla en beskrivning av projektets hittillsvarande verksamhet och resultat samt en ekonomisk redovisning. Dessutom kan Energimyndigheten begära att rapporten ska innehålla en teknisk statusrapport. Lägesrapporten ska lämnas till Energimyndigheten senast det datum som anges i beslutet.

Ekonomisk redovisning – gäller endast företag

Ekonomisk redovisning ska lämnas en till två gånger årligen på en särskild blankett som tillhandahålls av Energimyndigheten eller hämtas på myndighetens webbplats (www.energimyndigheten.se). Redovisning ska lämnas in senast vid i beslutet angivet datum.

Slutrapport

Slutrapport ska redovisa projektresultaten samt innehålla en beskrivning av projektets genomförande och måluppfyllelse. Dessutom ska rapporten innehålla en sammanfattning av projektresultaten på engelska om högst 200 ord. Rapporten ska lämnas till Energimyndigheten senast det datum som anges i beslutet.

En ekonomisk slutredovisning ska inges senast vid i beslutet angivet datum och på en särskild blankett som tillhandahålls av Energimyndigheten eller hämtas på myndighetens webbplats (www.energimyndigheten.se).

Enkät

I slutet av varje år ska du som stödmottagare fylla i en enkät och lämna till Energimyndigheten. Vi samlar på uppdrag av regeringen in uppgifter från samtliga stödmottagare för att redovisa ett antal resultat i indikatorform i vår årsredovisning.

§ 6 Ändringar

Väsentliga ändringar inom den av Energimyndigheten godkända projekt- och kostnadsplanen ska i förväg anmälas till Energimyndigheten för prövning och godkännande. Inträffar omständighet av väsentlig betydelse, som får till följd att projektet avbryts, försenas etc., ska stödmottagaren omgående underrätta

Energimyndigheten. Stödmottagaren är skyldig att omgående anmäla namn- och adressändring.

§ 7 Publicering

Projektresultaten ska publiceras. Publicering ska göras i enlighet med god internationell sed för publicering av forskningsresultat.

Stödmottagaren har rätt att skydda resultaten med patent eller annan immateriell skydds rätt och därvid avvakta med publicering intill dess eventuella ansökan om sådan skydds rätt inlämnats till berörd patentmyndighet. Avser stödmottagare att skydda resultaten ska detta meddelas Energimyndigheten. Ansökan till patentmyndighet ska inlämnas utan dröjsmål. Önskar stödmottagaren fördröja publicering av annat skäl än ovan nämnda eller avstå från publicering av visst resultat ska Energimyndighetens skriftliga medgivande därom inhämtas från fall till fall.

Vid all presentation av projektet ska anges att arbetet utförts med stöd från Energimyndigheten (namnet återges på engelska med Swedish Energy Agency).

§ 8 Rätt till resultat

Stödmottagaren eller resultatens rättsinnehavare innehar den kommersiella nyttjanderätten över projektresultaten och har rätt att upplåta eller överlåta rättigheterna till annan.

Om rättighet till projektresultat överlåts till ett företag som bedriver ekonomisk verksamhet ska kompensation som motsvarar marknadspriset för rättigheterna lämnas (gäller endast universitet och högskolor).

§ 9 Granskningsrätt

Energimyndigheten eller person/er som Energimyndigheten utsett (till exempel auktoriserad revisor) äger rätt att följa arbetet och ta del av handlingar som kan lämna upplysning om den tekniska och ekonomiska utvecklingen av projektet. För att möjliggöra granskning har Energimyndigheten rätt att utfärda särskilda anvisningar för redovisning.

Energimyndigheten har dessutom rätt att följa upp avslutat projekt genom att begära uppföljningsrapport, som ska utformas och inges enligt Energimyndighetens anvisningar. Sådan rapport kan begäras in vid tre tillfällen inom en tioårsperiod räknat från slutrapportdagen.

§ 10 Ändring av beslut

På stödmottagarens skriftliga begäran med motivering kan Energimyndigheten medge ändrad dispositionstid och/eller bevilja anstånd med rapportering.

§ 11 Upphävande av beslut

Energimyndigheten kan besluta att outnyttjat bidrag ska innehållas alternativt att utbetalda medel, som ännu inte upparbetats, ska återtas om:

- a) förutsättningarna för projektets finansiering förändrats
- b) projektet inte bedrivs enligt den överenskomna projektplanen
- c) utsikter saknas för att inom rimlig tid nå tillfredsställande resultat i projektet (till exempel på grund av väsentligt ändrade förutsättningar eller konkurrensförhållanden) eller om projektets planenliga fortsättning inte kan anses säkerställd (till exempel på grund av obestånd om stödmottagaren är ett företag)
- d) stödmottagaren underlåter att underteckna och återsända ett exemplar av villkorsbilagan till Energimyndigheten.

§ 12 Återkrav av utbetalt belopp

Utbetalt belopp jämte ränta 8 % (åtta procent) över gällande referensränta kan återkrävas med omedelbar verkan om:

- a) stödmottagaren inte lämnar föreskrivna rapporter enligt § 5
- b) stödmottagaren använder stödet till annat ändamål än vad som anges i den överenskomna projektplanen
- c) projektet inte bedrivs enligt den överenskomna projektplanen
- d) stödmottagaren i övrigt inte uppfyller skyldigheterna enligt villkorsbilagan eller de särskilda villkoren i beslutet.

§ 13 Innehållande av stöd

Energimyndigheten har rätt att stoppa vidare utbetalning av medel tills dess beslut har fattats att vägra utbetalning eller att återkräva beviljade medel enligt paragraferna 11 och 12. Ett sådant stopp av vidare utbetalning av medel kan även omfatta utbetalningar till andra projekt som administreras av samma institution,

företag eller motsvarande administrativ enhet, om Energimyndigheten så beslutar.

§ 14 EU:s statsstödsregler

Som villkor för stöd gäller att stödåtgärderna får upphävas eller ändras och stödet återkrävas om Europeiska kommissionen genom beslut som vunnit laga kraft eller Europeiska unionens domstol har funnit att stödet strider mot artikel 107 i fördraget om den Europeiska unionens funktionssätt. Beslut om upphävande eller ändring av stödåtgärderna fattas av regeringen. Därvid fastställs i varje enskilt fall villkoren för återbetalning av stöd.

Medgivande till tillgängliggörande av information

Energimyndigheten tillgängliggör information om projekt som finansieras av myndigheten på myndighetens webbplats (www.energimyndigheten.se). Där kan allmänheten söka efter information om pågående och avslutade forskningsprojekt utifrån olika sökord, såsom forskningsämne, forskningsorganisation, projekttitel och projektledare. Stödmottagaren är ansvarig för att innehavare av eventuell upphovsrätt har medgivit tillgängliggörande och ska se till att upphovsrättsinnehavaren har rätt att lämna samtycke i varje enskilt fall. Till Energimyndighetens beslut om beviljande av finansiering följer en blankett om medgivande till tillgängliggörande av information. Genom att underteckna handlingen samtycker/samtycker inte behörig företrädare för stödmottagaren till att information som inte omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) som förekommer i projektet får göras tillgängliga för allmänheten.

Samtycke för personuppgiftsbehandling

Energimyndigheten tillgängliggör information om projekt som finansieras av myndigheten på myndighetens webbplats (www.energimyndigheten.se). Till Energimyndighetens beslut om beviljande av finansiering följer en blankett om samtycke för personuppgiftsbehandling. Genom att underteckna handlingen samtycker/samtycker inte projektledaren till att dennes personuppgifter får behandlas av Energimyndigheten för att göras tillgängliga för allmänheten på myndighetens webbplats. Mer information om hur Energimyndigheten behandlar personuppgifter finns på Energimyndighetens webbplats (www.energimyndigheten.se).

Allmän handling och sekretess

I princip all post och e-post till Energimyndigheten blir allmän handling. Det innebär bland annat att allmänheten och massmedia har rätt att begära att få ta del

av innehållet. Även skrivelser och beslut som skickas från Energimyndigheten är allmänna handlingar. Rätten att ta del av allmänna handlingar som är offentliga är en del av offentlighetsprincipen.

Energimyndigheten får dock inte lämna ut uppgifter som omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen. Det innebär att en handling eller vissa uppgifter i en handling kan vara skyddade av sekretess. Det görs därför en sekretessprövning innan en handling lämnas ut i varje enskilt fall.

Sekretess gäller till exempel för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgifterna röjs.